

Баличева Анастасія Сергіївна,
вчитель школи I–III ступенів № 84
Печерського району, м. Київ

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЗАНЯТТЯХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Вивчення іноземної мови в сучасному світі – це один з важливих складових моментів у житті сучасної, успішної людини. Знання іноземної мови не просто бажані, а й необхідні [1]. Нині з'являється все більше людей, які бажають знати іноземну мову, відповідно виникає потреба в якісному навчанні іноземної мови.

Сучасне інформаційне суспільство, в якому ми живемо, насамперед, характеризується основним елементом інформації та виключно швидким темпом розвитку засобів його обробки – інформаційно-комунікаційних технологій.

«Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) – це сукупність методів, засобів і прийомів, що використовуються для добору, опрацювання, зберігання, подання, передавання різноманітних даних і матеріалів, необхідних для підвищення ефективності різних видів діяльності. Помітні досягнення у галузі інформатики призвели до впровадження засобів обчислювальної техніки у різні сфери життя людини. На сьогоднішній день вже створено передумови для ефективного використання інформаційно-комунікаційних технологій й у системі освіти» [1].

Вчені вважають, що будь-який метод навчання збагачується за рахунок інтеграції в нього інформаційних технологій. Але якщо у процесі навчання інформатиці засоби інформаційно-комунікаційних технологій виступають і як об'єкт вивчення, так і як засіб навчання, то в процесі викладання іноземних мов є лише засобом навчання.

Відомо що під засобами інформаційно-комунікаційними технологіями слід розуміти програмні, програмно-апаратні, технічні засоби та пристрої, що функціонують на базі мікропроцесорної, обчислювальної техніки, а також сучасних засобів та систем трансляції інформації, інформаційного обміну, що забезпечують операції зі збору, продукування, накопичення, зберігання, обробки, передачі інформації та можливість доступу до інформаційних ресурсів локальних та глобальних комп'ютерних мереж [5]. Тому до найбільш часто використовуваних у навчальному процесі засобам інформаційно-комунікаційних технологій належать:

- електронні підручники та посібники, що демонструються за допомогою комп'ютера та мультимедійного проектора,
- електронні енциклопедії та довідники,
- тренажери та програми тестування,
- освітні ресурси Інтернету,
- відео- та аудіотехніка,
- науково-дослідні роботи та проекти [3].

Практичне використання інформаційно-комунікаційних технологій передбачає новий вид пізнавальної активності здобувача освіти, результатом якої є відкриття нових знань, розвиток пізнавальної самостійності, формування вмінь самостійно поповнювати знання, здійснювати пошук та орієнтуватися у потоці інформації. Збір інформаційно-комунікаційних технологій дозволяє активізувати пізнавальну діяльність; забезпечити позитивну мотивацію навчання за допомогою інтерактивного діалогового гіпертексту; забезпечити високий рівень диференціації навчання; удосконалити контроль знань, умінь та навичок; раціонально організувати навчальний процес, підвищити ефективність занять; формувати навички дослідницької діяльності; забезпечити доступ до різних довідкових систем, електронним бібліотекам та інших інформаційних ресурсів. Використання комп'ютерних програм під час навчання іноземної мови дозволяє подавати навчальний матеріал наочніше і доступно, ніж в усній формі. Дуже важливо і те, що здобувач освіти може працювати на заняттях в індивідуальному режимі, вивчаючи новий матеріал в своєму темпі, повертаючись до незрозумілого, якщо це потрібно, або забігаючи наперед.

Основною метою навчання іноземних мов є формування та розвиток комунікативної культури здобувача, навчання практичному досвіду іноземною мовою. Опанувати ж комунікативну компетенцію англійською мовою, навіть не перебуваючи в країні мови, яка вивчається, справа дуже важка [2].

Оскільки здійснити цю мету найкраще допомагає використання інформаційних технологій у навчанні іноземної мови. Основними цілями застосування інформаційно-комунікаційних технологій на заняттях англійської мови є:

- підвищення мотивації до вивчення мови;
- розвиток мовної компетенції;
- збільшення обсягу лінгвістичних знань;
- розширення знань про країну мови;

– розвиток здатності до самостійного вивчення англійської мови.

Тому комп'ютерні навчальні програми мають багато переваг перед традиційними методами навчання:

– вони дозволяють тренувати різні види мовної діяльності та поєднувати їх у різних комбінаціях;

– допомагають усвідомити мовні явища, сформувати лінгвістичні здібності,

- створювати комунікативні ситуації;

– автоматизувати мовні та мовні дії;

– забезпечують можливість обліку провідної репрезентативної системи, здійснення індивідуального підходу та інтенсифікацію самостійної роботи;

– комп'ютерне навчання несе у собі величезний мотиваційний потенціал.

Використання нових інформаційних технологій у викладанні англійської мови допомагає нам підібрати методичні засоби та прийоми, які дозволяють урізноманітнити форми роботи і зробити заняття цікавим і також запам'ятовується для здобувача освіти. Вони також дозволяють змінити організацію процесу навчання, сформувати у них системне мислення.

Оскільки у своїй роботі я часто використовую різноманітні електронні ресурси – мультимедійні програми, матеріали, знайдені в Інтернеті, інтерактивні випробування. Вони роблять заняття більш цікавими, вчать здобувача освіти користуватися різними новітніми технологіями. В Інтернеті можна знайти необхідну для проєктів інформацію: про музеї, пам'ятки, інформацію про різні країни, про навколишнє середовище, про різні свята й ін. Всі ці матеріали виступають у ролі «реального культурного носія» у процесі міжкультурної комунікації. При цьому мої дії, як вчителя англійської мови, полягають в тому, щоб адаптувати їх до цього навчального предмету, теми, яка вивчається, та мовному рівню здобувача освіти.

Використання інформаційно-комунікаційних технологій дозволяє перейти:

– від навчання як функції запам'ятовування до навчання як процесу розумового розвитку;

– від статичної моделі знань до динамічної системи розумових дій;

- від орієнтації здобувача освіти до диференційованих та індивідуальних програм навчання;
- від зовнішньої мотивації навчання до внутрішньої морально-вольової регуляції.

Положення про важливу, визначальну роль викладача в освітньому процесі є загальноновизнаним у всіх психолого-педагогічних науках [4].

Формування та вдосконалення іншомовної комунікативної компетентності відбувається у формуванні наступних складових:

- мовної компетенції (удосконалення комунікативних умінь в основних видах мовної діяльності: говоріння, аудіювання, читання та письма; вміння планувати свою мовленнєву та немовленнєву поведінку;
- дискурсивної компетенції (уміння будувати свій вислів відповідно до заданої ситуації спілкування);
- мовної компетенції (фонетика, лексика, граматики, розвиток навичок оперування мовними одиницями у комунікативних цілях);
- соціокультурної компетенції (знання про соціокультурну специфіку англomовних країн, формування вміння виділяти загальне та специфічне в культурі рідної країни та країни мови, що вивчається);
- компенсаторної компетенції (вміння виходити із становища за умов
  - дефіциту мовних засобів при отриманні та передачі іншомовної інформації);
  - навчально-пізнавальної компетенції (розвиток загальних та спеціальних навчальних умінь, що дозволяють удосконалювати навчальну діяльність з вивчення іноземної мови, задовольняти пізнавальні інтереси інших галузях знань).

Практика показує, що завдяки мультимедійному супроводу занять викладачу економить до 30% навчального часу. Заощаджуючи час, викладач може збільшити час для заняття, збагатити його новим змістом. При поясненні нового матеріалу на занятті викладач може використовувати ілюстрації, фотографії, фільми, відеоекскурсії, відеофрагменти, динамічні таблиці та схеми, інтерактивні моделі, проєктуючи їх на великий екран. При цьому суттєво змінюється технологія пояснення – викладач коментує інформацію, що з'являється на екрані, за потребою супроводжуючи її додатковими поясненнями та прикладами.

Можна з упевненістю сказати, що правильне використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні сприяє якісному становленню міжкультурної комунікативної компетенції в здобувачів освіти.

Список використаних джерел:

1. Жук О. Застосування інформаційно-комунікаційних технологій у вивченні економіки. *Інформаційні технології та Інтернет у навчальному процесі та наукових дослідженнях*. Київ, 2016. С. 251–252.

2. Коваленко О. Я. Концептуальні зміни у викладанні іноземних мов у контексті трансформацій іншомовної освіти. *Інозем. мови в навч. закладах*. 2003. № 2. С. 20–24.

3. Ніколаєва С.Ю. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник. Вид. 2-ге, випр. і перероб. Київ, 2002. 328 с.

4. Співак В. І. Психологічні особливості самоконтролю студентів у процесі засвоєння іноземної мови (на матеріалі англ. мови) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. психол. наук : спец. 19.00.07 «Педагогічна та вікова психологія». Київ, 1997. 16 с.

5. URL: <https://naurok.com.ua/informaciyno-komunikaciyni-tehnologi-yak-odin-iz-efektivnih-zasobiv-formuvannya-klyuchovih-kompetentnostey-uchniv-330311.html>.

Богущий Вадим Миколайович,

доцент кафедри правничої лінгвістики
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат філологічних наук, доцент

ПРАВИЛА І РЕАЛЬНІСТЬ У СУЧАСНОМУ АКАДЕМІЧНОМУ ПИСЬМІ

Розширення міжнародної наукової співпраці в основному сприймається як позитивна подія як для науковців, які хочуть поділитися результатами своїх досліджень, так і для країн, що розвиваються і прагнуть стати частиною «економіки знань». У результаті кількість дослідників у всьому світі значно зростає. ЮНЕСКО повідомляє про близько 7,8 мільйонів штатних дослідників